

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Прев 179/2015
11.02.2016. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Бранка Станића, председника већа, Браниславе Апостоловић и Звездане Лутовац, чланова већа, у привредном спору по тужби тужиоца СТР З. власника М.М. из З., коју заступа пуномоћник М.С., адвокат из С., против туженог С.а.б.С. АД из Н.С., коју заступа пуномоћник Н.С., адвокат из Б., ради исплате дуга у износу од 13.482.580,12 динара и 1.620,26 евра, одлучујући о ревизији тужиоца, изјављеној против пресуде Привредног апелационог суда у Београду Пж бр.3802/14 од 05.03.2015. године, у седници већа одржаној дана 11.02.2016. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ као неоснована ревизија тужиоца СТР З. власника М.М. из З., изјављена против пресуде Привредног апелационог суда у Београду Пж бр.3802/14 од 05.03.2015. године.

ОДБИЈА СЕ као неоснован захтев туженог за накнаду трошкова одговора на ревизију тужиоца.

Образложење

Пресудом Привредног суда у Новом Саду П бр.76/12 од 25.03.2014. године, у ставу првом изреке, делимично је усвојен тужбени захтев тужиоца, обавезан тужени да тужиоцу плати износ од 1.620,26 евра у динарској противвредности по продајном курсу НБС на дан плаћања са каматом по есконтној стопи Централне европске банке почев од 26.04.2004. па до исплате. Ставом II изреке са вишком тужбеног захтева преко досуђеног а до траженог износа од 13.482.580,12 динара са законском затезном каматом од 01.03.2010. па до исплате, одбијен је тужбени захтев тужиоца. Ставом три изреке захтев тужиоца за накнаду парничних трошкова усвојен је делимично и обавезан тужени да тужиоцу накнади трошкове поступка у износу од 41.335,58 динара. Ставом IV изреке одбијен је захтев за накнаду трошкова преко досуђених а до тражених 2.066.779,00 динара.

Привредни апелациони суд пресудом Пж бр.3802/14 од 05.03.2015. године, ставом првим изреке одбија жалбе тужиоца и туженог као неосноване и

потврђује пресуду Привредног суда у Новом Саду П 76/12 од 25.03.2014. године у ставу један и два изреке. Ставом II преиначује одлуку о трошковима садржану у ставу три и четири изреке пресуде првостепеног суда тако што обавезује тужиоца да туженом накнади трошкове парничног поступка у износу од 862.372,00 динара. Ставом III обавезује тужиоца да туженој накнади трошкове другостепеног поступка у износу од 12.000,00 динара.

Против другостепене пресуде, тужилац изјављује благовремену ревизију због битне повреде одредаба парничног поступка и погрешне примене материјалног права.

У одговору на ревизију тужиоца тужени спори ревизијске наводе и предлаже да се ревизија тужиоца одбије. Трошкове је тражио.

Врховни касациони суд је испитао ревизијом побијану другостепену пресуду на начин прописан чланом 408. Закона о парничном поступку („Службени гласник РС“, бр. 72/11 ... 55/14) и одлучио као у изреци ревизијске пресуде из следећих разлога:

Ревизија тужиоца није основана.

У поступку доношења побијане пресуде нема битне повреде из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП на коју се пази по службеној дужности. Других битних повреда одредаба парничног поступка које би могле престављати основ за уважавање ревизије тужиоца нема.

Према утврђеном чињеничном стању, тужилац је у својству јемца - платца потписао уговор о авалирању менице број 00-425-21001296 од 30.10.2003. године који је закључен између М.б. АД Н.С. у својству авалисте и трасанта Л. Ж. ПТ В. из З.. Уговорним одредбама, странке су се споразумеле да је трасант по закљученом уговору о куповини робе број 118-6246 био у обавези да достави авалиране менице у вредности од 1.500.000,00 динара и да је авалирањем меница авалиста преузео јемство за настале обавезе трасанта према Н. из Н.. Трасант се сагласио и овластио авалисту да једнократно наплати од трасанта трошкове обраде захтева за авалирање меница, као и да у случају прекорачења трасанта по дозвољеном минусу на текућем рачуну код авалисте за све време трајања прекорачења обрачуна и наплаћује камату на недозвољен минус у одређеном проценту увећан за одређене трошкове и да се све његове обавезе по овом уговору, као и по осталим правним односима које има са авалистом сматрају доспелим на основу чега валиста има право на тренутну наплату од трасанта 100% вредности датих, а невраћених авала по овом уговору, на начин и под условима ближе наведеним у предметном уговору. По наведеном основу авалиста је дао трасанту авал на два комада сопствених меница у укупном износу од 1.500.000,00 динара. Правноснажном пресудом Трговинског суда у Зајечару П бр. 415/04 од 17.04.2006. године, обавезана је М.б. АД из Н.С., Филијала З. да тужиоцу накнади штету због неоснованог скидања новца са жиро-рачуна тужиоца у периоду од 24.11.2003. до 28.04.2004. године у износу од 29.016,52 динара са каматом и да му исплати износ од 283.951,24 динара, и износ од 305.846,88

динара. У образложењу наведене пресуде се наводи да по уговору о авалирању менице број ... од 30.10.2003. године није постојао основ за наплату менице пре доспећа 30.04.2004. године.

Уговором о динарском кредиту ... од 26.08.2003. године тужени је одобрио тужиоцу као кориснику, кредит у износу од 6.927 евра (450.000,00 динара) на рок од 9 месеци. Корисник кредита се сагласио да све његове обавезе по уговору као и свим осталим правним односима које је имао са банком сматрају се доспелим на основу чега банка има право на тренутну наплату преосталог ненаплаћеног кредита из овог уговора, као и свих осталих дуговања корисника по свим осталим правним односима са банком. Утврђено је да тужилац није уредно враћао кредит који му је пуштен у течај у износу од 450.000,00 динара дана 29.фебруара 2003. године и да је у периоду од 26.09.2003. до 27.01.2004. године рачун тужиоца био повремено у минусу али да није био блокиран, односно био је ликвидан. Тужени је на сва минусна стања обрачунавао камату коју је тужилац исплаћивао. Коначно стање на дан 31.12.2004. године на рачуну тужиоца је било негативно и износило је 6.095,88 динара након чега су сва минусна стања тужиоца наплаћена. Закључно са 26.04.2004. године тужени је у потпуности измирио своју обавезу по уговору од 26.08.2003. године. Утврђено је да је пуштањем на наплату авалираних меница пре доспећа рачун тужиоца био у блокади почев од 15.12.2003. године на износ од 1.464.888,58 динара и да је тужени дана 26.04.2004. године са рачуна тужиоца неосновано наплатио укупан износ од 1.620,26 евра на име отплате кредита.

Првостепени суд усваја захтев тужиоца за износ од 1.620,26 евра уз образложење да је наведени износ неосновано скинут са рачуна тужиоца и да не постоји правни основ за задржавање овог износа. Одбија захтев тужиоца за накнаду штете у виду изгубљене добити у износу од 13.482.850,20 динара. Тужилац није доказао да је у периоду када му је рачун био у блокади имао закључене уговоре о продаји пива са својим купцима из којих би остварио добитак у облику рабата и с позивом на примену правила о терету доказивања из члана 223. Закона о парничном поступку захтев тужиоца у том делу одбија.

С обзиром на тако утврђено чињенично стање правилно је другостепени суд применио материјално право кад је потврдио првостепену пресуду у делу у којем је делимично усвојен, а делимично одбијен тужбени захтев тужиоца.

Ревидент у ревизијским разлозима изражава супротан правни став од израженог става нижестепених судова.

Ревизијски суд не прихвата у ревизији изражене правне ставове.

Чланом 154. став 1. Закона о облигационим односима прописано је да ко другом проузрокује штету дужан је накнадити је уколико не докаже да је штета настала без његове кривице. У члану 189. ст. 1. и 3. Закона о облигационим односима прописано је да оштећени има право како на накнаду обичне штете тако и на накнаду измакле добити. При оцени висине измакле добити узима се у обзир

добитак који се могао основано очекивати према редовном току ствари, или посебним околностима, а чије остварење је спречено штетниковом радњом или пропуштањем.

Из цитираних законских одредби произилази да право на накнаду штете због измакле користи поверилац ће имати само ако је према ономе што се у животу редовно дешава или према посебним околностима случаја извесно да би он ту корист остварио да му рачун није био блокиран. То даље значи да овакву врсту штете тужилац може основано тражити само уколико је према редовном току ствари могао очекивати да ће у датом периоду блокаде остварити рабат од пиваре, што значи да је имао закључене одређене уговоре о дистрибуцији пива који нису могли бити испуњени, јер му је рачун био у блокади и да је било извесно да ће у ситуацији да исти није блокиран његова имовина бити увећана за висину изгубљене добити. Међутим, тужилац у току поступка није доставио доказе на наведене околности односно није доказао да је према редовном току ствари могао основано очекивати добит у виду рабата чију накнаду тражи. Осим тога, у току поступка је утврђено да рачун тужиоца није био неосновано блокиран.

Самим тим наводи ревидента не могу се прихватити као основани.

Такође је правилна одлука другостепеног суда о трошковима првостепеног поступка, имајући у виду да су тужиоцу досуђени трошкови сразмерно делу захтева за који је успео, а туженом трошкови сразмерно успеху у спору, односно у делу у којем је захтев тужиоца одбијен, па је другостепени суд након пребоја истих правилно применио материјално, процесно право када је обавезао тужиоца да туженом накнади износ од 862.372,00 динара.

Из наведених разлога, применом члана 414. ЗПП, одлучено је као у изреци под један.

Суд је одбио захтев туженог за накнаду трошкова одговора на ревизију тужиоца као неоснован. Како је ревизија тужиоца одбијена као неоснована одговор на ревизију изјављен од стране туженог није био неопходан, па је у смислу члана 154. став 1. ЗПП, предузимање такве радње је било сувишно и непотребно.

То су разлози због којег је захтев туженог на накнаду ових трошкова одбијен као неоснован и одлучено као у изреци под два у смислу члана 165. став 1. у вези члана 154. став 1. Закона о парничном поступку.

**Председник већа-судија
Бранко Станић, с.р.**